

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา เป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

(1) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

1.1 ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) จะมีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2564 ของหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (APPU) และหน่วยประจำชาติไทยในสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา เพื่อรับรองรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2563 ของหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (APPU) และสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) วันพฤหัสบดีที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 และเพื่อทราบการดำเนินกิจกรรมของคณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (APPU) และสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) ประจำปี พ.ศ. 2564 รวมถึงรายงานงบรายรับ-รายจ่ายค่าบำรุงหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (APPU) และสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) ในปี พ.ศ. 2564 ตลอดจนพิจารณาการเลือกตั้งกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา (IPU) สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก (APPU) และสมัชชารัฐสภาอาเซียน (AIPA) ร่างข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา พ.ศ. ร่างข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. และร่างข้อบังคับหน่วยประจำชาติไทยในสมัชชารัฐสภาอาเซียน พ.ศ.

1.2 ตั้งกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. แทนตำแหน่งที่ว่างลง (นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา) คือ นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ

1.3 ตั้งกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. แทนตำแหน่งที่ว่างลง (นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร) คือ นายพริษฐ์ วัชรสินธุ

ที่ประชุมรับทราบ

(2) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(3) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว (ไม่มี)

เรื่องด่วน

1. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นำเสนอหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ต่อที่ประชุมรัฐสภา ดังนี้

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม
เหตุผล โดยที่มาตรา 258 ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (1) ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยให้มีการกำหนด
ระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรม
โดยไม่ล่าช้า สมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมขึ้น
เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบว่า หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะพิจารณาเรื่องที่อยู่ระหว่าง
การดำเนินงานเสร็จสิ้นเมื่อใด รวมทั้งตรวจสอบความคืบหน้าได้ อันจะยังประโยชน์ให้ประชาชนได้รับความ
ยุติธรรมโดยสะดวก และรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกรัฐสภา อภิปรายเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติกำหนด
ระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. โดยให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ กฎหมายฉบับนี้ นับว่าเป็นพัฒนาการของการปฏิรูปกฎหมาย หากมีผลบังคับใช้
จะทำให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ลดความล่าช้าของกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากมีการกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่
และการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างรวดเร็วในระยะเวลาที่เหมาะสม จึงควรกำหนดความชัดเจนของระยะเวลาใน
การดำเนินการลงไปในกฎหมายฉบับนี้เพื่อให้คดีความต่าง ๆ ได้เข้าสู่กระบวนการตัดสินอย่างรวดเร็ว
สุจริต และเที่ยงธรรม เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน เมื่อเกิดความยุติธรรมที่รวดเร็ว จะช่วยขจัด
ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย และช่วยให้เกิดความเท่าเทียมกันในสังคม นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้ควรจัดทำ
คู่มือให้กับประชาชนได้รับทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เพื่อประโยชน์
สูงสุดของกฎหมายและควรมีบทกำหนดโทษ ทั้งทางวินัย ทางแพ่ง และทางอาญา เพื่อเอาผิดกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติ
ตามระยะเวลาที่กำหนดให้เป็นรูปธรรม ตลอดจนควรกำหนดระยะเวลาในการปรับปรุงกฎหมายให้มี
ความทันสมัย เหมาะสมกับสภาพสังคม โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี เพื่อให้เกิดการปรับปรุงกฎหมาย
อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ควรเพิ่มเติมประเด็นการช่วยเหลือประชาชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้สามารถ
เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายไว้
ในกฎหมายฉบับนี้ด้วย เพื่อให้เป็นไปตามกลไกของการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและเพื่อให้ประชาชนได้รับ
ความยุติธรรมโดยเร็ว รวมทั้งควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อให้การทำงานของเจ้าหน้าที่
เกิดประสิทธิภาพ ตลอดจนควรนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงกระบวนการ
และติดตามคดีความของตนได้โดยง่าย

**พลเอก กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ กรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการ
ยุติธรรม** กล่าวว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นับว่าเป็นการเริ่มต้นการปฏิรูปประเทศ ซึ่งประเทศไทยยังไม่เคยมี
ร่างกฎหมายในลักษณะนี้มาก่อน พร้อมทั้งขอขอบคุณสมาชิกรัฐสภาทุกท่านที่ได้อภิปรายและได้ให้
ข้อคิดเห็น ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ตลอดจนเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยขอตอบชี้แจง
ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ เหตุผลที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำ
และการช่วยเหลือประชาชนนั้น ขอชี้แจงว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ยึดถือรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย มาตรา 258 ง. ที่กำหนดเน้นให้มีการปฏิรูปในเรื่องการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน
สำหรับประเด็นการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมในการช่วยเหลือประชาชนผู้ยากไร้หรือด้อยโอกาสนั้น
ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. 2558 ส่วนประเด็นเหตุผลที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

มีแต่บทลงโทษทางวินัยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้กระบวนการยุติธรรมล่าช้า ขอชี้แจงว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 77 วรรคสาม ได้บัญญัติไว้ว่า ในการตรากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดโทษทางอาญาในกฎหมาย ให้กำหนดเฉพาะกรณีร้ายแรงซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากประเด็นใดไม่ร้ายแรงก็กำหนดโทษทางอาญาไม่ได้ แต่ทั้งนี้ ผู้ที่ละเมิดฝ่าฝืนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงอยู่ภายใต้โทษทางอาญาตามมาตรา 157 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ส่วนประเด็นที่ได้มีการเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลางไปทำหน้าที่กำกับดูแลและตรวจสอบนั้น ขอชี้แจงว่าเนื่องจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้มีเฉพาะหน่วยงานที่อยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายบริหาร แต่ยังมีศาลและองค์กรอิสระอาจไม่เหมาะสมที่จะให้มีคณะกรรมการกลาง ซึ่งถือว่าเป็นฝ่ายบริหารเข้าไปกำกับและดูแลตรวจสอบการทำงานของศาลและองค์กรอิสระ นอกจากนี้ ประเด็นที่สมาชิกฯ ให้ข้อสังเกตว่าเหตุใดในมาตรา 12 กำหนดให้มีผู้รักษาการทั้งสิ้น 9 คนนั้น และได้มีสมาชิกฯ เสนอว่าให้มีนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียวเป็นผู้รักษาการนั้น ขอชี้แจงว่าเนื่องจากศาลและองค์กรอิสระเป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจไม่เหมาะสมที่จะให้นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นฝ่ายบริหารเข้าไปกำกับหรือตรวจสอบเกี่ยวข้องกับศาลและองค์กรอิสระ

ที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ด้วยคะแนน 607 เสียง และเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษา จำนวน 35 คน กำหนดระยะเวลาแปรญัตติ 15 วัน

2. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นำเสนอหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ต่อที่ประชุมรัฐสภา ดังนี้

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย และให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวและความผิดที่มีโทษทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายบางฉบับเป็นความผิดทางพินัย

เหตุผล โดยที่มาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับการกระทำความผิด และฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควรหรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีที่กฎหมายกำหนดโทษปรับ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับ อันกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง ประกอบกับเมื่อคำนึงถึงข้อห้ามหรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติแล้ว จะพบว่าข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากอาจจุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชนและนับวันจะมีกฎหมายตราออกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้นหลายกรณีทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้กระทำความผิดเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ บางกรณีกระทำไปเพราะความยากจนขั้นแค้น และเมื่อได้กระทำความผิดแล้ว ก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุมขัง พิมพ์ลายนิ้วมือ และลงบันทึกประวัติอาชญากรเป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กระบวนการที่กล่าวมาย่อมสร้างรอยด่างให้เกิดแก่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนจะต้องตกเข้าสู่กระบวนการนั้นได้

จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ตามสมควร แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมิเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โทษนั้นก็มิจำเป็นต้องใช้โทษอาญาเสมอไป ซึ่งนานาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มีโทษอาญามากขึ้น รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญา เช่น การคุมประพฤติ จึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนากฎหมายไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนโทษอาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงินตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ให้มีสภาพเป็นโทษอาญาโดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับ อาจขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนการชำระค่าปรับได้ โดยไม่มีการกักขังแทนค่าปรับดังเช่นที่เป็นอยู่ในคดีอาญา การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้โทษอาญาโดยกำหนดวิธีการดำเนินการขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะนี้ ย่อมจะช่วยทำให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญา และไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและขจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของมาตรา 77 และมาตรา 258 ค. ด้านกฎหมาย (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย นอกจากนี้ สำหรับกฎหมายบางฉบับที่กำหนดให้มีโทษทางปกครอง แต่บัญญัติให้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครองไว้แล้ว สมควรเปลี่ยนโทษดังกล่าวเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกรัฐสภา อภิปรายเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. โดยให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ กฎหมายฉบับนี้มีการกำหนดนิยามของผู้ที่กระทำความผิดในกลุ่มของคนยากจนยากไร้ ซึ่งเป็นการปรับกฎหมายให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน บริบทสังคม และสถานะทางเศรษฐกิจของผู้ที่กระทำผิด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ให้คนที่มีฐานะยากจนสามารถมีเงินจ่ายค่าปรับได้ เพื่อไม่ต้องถูกกักขังและจำคุกจนมีประวัติต่างพร้อยหรือมีการขอใช้ความผิดในรูปแบบอื่นหากไม่สามารถชำระเงินค่าปรับได้เพื่อยกระดับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้กับคนในสังคม ยกเลิกการเอาผิดฐานหนัก ตลอดจนการจ่ายค่าปรับในราคาที่สูงแต่ปรับเป็นพินัย คือให้มีความผิดเบาลงและเป็นโทษปรับสถานเดียวแทน รวมทั้งเป็นการผิดทางวินัยโดยไม่ต้องรับโทษทางอาญาในกลุ่มคนที่มีฐานะยากจนแล้วกระทำความผิด โดยกฎหมายฉบับนี้จะเป็นการสร้างกลไกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในสังคม และช่วยเหลือคนยากคนจน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องมีการระบุประเภทความผิดไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการตีความที่ผิดในชั้นของการปฏิบัติและต้องระบุระยะเวลาในการลบชื่อผู้กระทำความผิดออกจากทะเบียนประวัติอาชญากรรมว่าใช้ระยะเวลากี่วัน ตลอดจนเกณฑ์ในการกำหนดว่าผู้ใดเป็นผู้ยากไร้นั้นจะเป็นภาระหน้าที่ของหน่วยงานใดในการพิสูจน์ว่าผู้ใดเป็นผู้ที่มีความยากจนหรือกระทำความผิดโดยมีความจำเป็น ส่วนการระบุระยะเวลาในการปรับนั้น เหตุใดกำหนดระยะเวลาถึง 5 ปีแล้วไม่ต้องผ่อนชำระต่อหากระบุเช่นนี้จะทำให้ใช้ระยะเวลาในการจ่ายค่าปรับนานเกินไปหรือไม่ จนอาจทำให้ไม่มีการจ่ายค่าปรับหรือไม่ ทั้งนี้ ในชั้นกรรมาธิการขอให้มีการพิจารณารายละเอียดนี้อีกครั้งเพื่อให้กฎหมาย

มีความครอบคลุมและเกิดประโยชน์สูงสุด เกิดประโยชน์มากกว่าโทษ พร้อมกันนี้ สมาชิกฯ บางส่วนได้ เสนอแนะให้การปรับตามพินัยโดยการปรับตามสถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด อาทิ เมื่อคนรวยทำความผิดก็ต้องจ่ายค่าปรับแพงกว่าคนจน เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในการทำความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจราจรเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนรวยและคนจน

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ตอบชี้แจงว่า แม้ว่าเรื่องที่คณะรัฐมนตรีได้เสนอจะเป็นเรื่องใหม่และเป็นเรื่องที่น่าสนใจ อาจเป็นเพราะยังไม่คุ้นเคยกับเรื่องนี้มากนักโดยเฉพาะในประเทศไทยอาจจะไม่ชิน ซึ่งข้อคิดเห็น ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่สมาชิกฯ ได้ให้มานั้น นับว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการแก้ไขในชั้นกรรมาธิการหรือเป็นประโยชน์ต่อการออกกฎหมายอื่นในลักษณะทำนองนี้ต่อไปในอนาคต จนกระทั่งแม้ว่าอาจจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายนี้ต่อไปในอนาคตก็ตาม เมื่อสมัยที่ตนเรียนกฎหมายมักจะได้ยินเสมอว่า ในอดีตเมื่อมีการลงโทษทางอาญาจะใช้วิธีประหารชีวิต จำคุก กักขัง ฆેียน หรือโบยก็ตาม แต่จะมีโทษหรือมีสภาพบังคับอีกชนิดหนึ่ง ตัวอย่างเช่น เมื่อมีผู้กระทำความผิดศาลพบว่าผิดจริงก็จะลงโทษปรับสมมติว่ามีโทษปรับ 10 ชั่ง โดยให้ปรับเป็นสินไหมกึ่ง พินัยกึ่ง แปลว่าส่งปรับ 10 ชั่ง แบ่งเป็นเป็นสินไหมเสียครึ่งหนึ่ง คือสินไหม 5 ชั่ง และพินัยครึ่งหนึ่ง คือ 5 ชั่ง ซึ่งตรงที่เป็นสินไหมนั้นให้คิดว่าเป็นสมบัติหรือทรัพย์สินส่วนตัวของผู้เสียหายเอาไปชดใช้ชดเชย แต่ส่วนที่เป็นพินัยนั้นให้จ่ายแก่หลวง ทหารหรือจ่ายแก่รัฐบาล หลักเช่นนี้มีอยู่ในกฎหมายไทยสมัยก่อน แต่เมื่อมาถึงปัจจุบันระยะหลังเมื่อมีความผิดทางอาญาโทษทางอาญาจึงได้พัฒนาเปลี่ยนไป หลักมนุษยธรรมจะเข้ามาแทนที่มากขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้ เนื่องมาจากนักปรัชญา นักทฤษฎี ผู้วางแนวความคิดได้พยายามจำแนกแจกแจง ซึ่งคล้ายกับที่สมาชิกฯ ท่านหนึ่งได้กล่าวมานั้น เช่น แยกความผิดอาญาในตัวเอง ชั่วร้ายในตัวเองหรือความผิดเพราะเทคนิคหรือความผิดเพราะกฎหมายไปเอาผิด เช่น ไม่พกบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งไม่ใช่ความผิดร้ายแรงหรือชั่วร้าย แต่ผิดเพราะกฎหมายกำหนดว่าเป็นการกระทำความผิด ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงได้มีการปรับกฎหมายให้เหมือนกับนานาอารยประเทศเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม โดยเฉพาะผู้ที่ยากไร้ขาดทุนทรัพย์ จึงได้เกิดแนวคิดในการเปลี่ยนโทษปรับให้เป็นอย่างอื่นแทน ซึ่งจากเดิมจะเป็นการกักขังเพียงเท่านั้น โดยหลักของการปรับเป็นพินัยนั้นคือ 1. ไม่ถือว่าเป็นโทษอาญา ไม่ถือว่าเป็น 1 ใน 5 สถาน ดังเช่นที่สมาชิกอภิปรายมาแล้ว 2. หากไม่มีเงินจ่ายค่าปรับจะไม่เปลี่ยนเป็นกักขัง 3. ศาลสามารถจะลดราวาศอกได้ จนในที่สุดอาจไม่มีการปรับเลยก็เป็นได้ 4. ไม่ลงในทะเบียนประวัติอาชญากรรมแต่อาจสั่งให้เปลี่ยนไปทำงานอื่นเพื่อสาธารณะหรือสังคมแทน 5. ให้ผ่อนชำระได้ทั้งหมดนี้คือความคิดของเรื่องพินัยที่แตกต่างจากเรื่องปรับเป็นธรรมดา ซึ่งความคิดเช่นนี้มีอยู่ในนานาอารยประเทศทั้งในยุโรปและเอเชีย และในประเทศไทยเองก็ได้มีความคิดทำนองนี้อยู่ในอดีตแม้ว่าจะไม่เหมือนกับในปัจจุบันมากนัก จึงเป็นที่มาของการนำคำว่าพินัยมาใช้แทนโทษปรับในกรณีที่กฎหมายกำหนดโทษปรับสถานเดียว แต่เมื่อใดที่เขียนว่าทั้งจำทั้งปรับหรือปรับและจำเช่นนั้นจะเอามาเปลี่ยนเป็นพินัยไม่ได้ เพราะผู้บัญญัติกฎหมายตั้งใจให้เป็นเรื่องของการมีโทษร้ายแรงตั้งแต่แรกแต่ความผิดฐานใดที่กฎหมายกำหนดให้ปรับสถานเดียวแสดงว่ากฎหมายไม่ได้กำหนดให้เป็นโทษร้ายแรงสามารถเปลี่ยนเป็นพินัยได้

ที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ด้วยคะแนน 544 เสียง และเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษา จำนวน 35 คน กำหนดระยะเวลาแปรญัตติ 15 วัน

(4) เรื่องที่ค้างพิจารณา (ไม่มี)

(5) เรื่องที่เสนอใหม่ (ไม่มี)

(6) เรื่องอื่น ๆ (ไม่มี)

เมื่อประชุมฯ เป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว ประธานฯ จึงสั่งปิดการประชุม

ปิดประชุมเวลา 17.03 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร